

The impact of digital accounting systems on decision-making quality in the banking industry

Mansour Ali Rahimi Bagh Abrishmi¹ , Zeinab Jam²

1. Assistant Professor, Department of Accounting, Damavand University, Tehran, Iran. E-mail: mali_rahimi2000@yahoo.co.uk
2. Corresponding Author, M.Sc. in Accounting, Department of Accounting, Damavand University, Tehran, Iran. E-mail: Zeynab.jam1379@jmail.com

Article Info

ABSTRACT

Article type: Research paper

Article history:

Received 4 July 2025

Received in revised form 2

September 2025

Accepted 10 September 2025

Available online 23 September 2025

Keywords:

Digital Accounting Systems

Decision-Making Quality

Data Quality

Information Quality

Decision-Making Culture

The main objective of this research is to investigate the impact of digital accounting systems on the quality of decision-making in the Iranian banking sector. This applied study collected data through questionnaires using quantitative methods. The reliability and validity of the measurement tool were carefully evaluated using Cronbach's alpha coefficient. The structural equation modeling (SEM) method with PLS software was used to analyze the data and test the hypotheses. The statistical population of this research consists of managers and employees of private banks in Tehran. The research is applied in terms of purpose and descriptive-survey in terms of method. The results show that data quality has a positive and significant effect on information quality and decision-making. Information quality plays a mediating role in the relationship between data quality and decision-making quality, and decision-making culture has a moderating effect on this relationship. The implementation of digital accounting systems significantly improves the accuracy and reliability of financial data, reduces human errors, strengthens internal controls, and facilitates the reporting process. These improvements directly enhance the decision-making quality of bank managers and increase the ability of banks to cope with economic challenges. The findings of this research can be used as practical guidance for bank managers and users to accelerate the digital transformation process and optimize financial and management structures.

Cite this article: Rahimi Bagh Abrishmi, M., Jam, Z., (2025). Title of the paper: The impact of digital accounting systems on decision-making quality in the banking industry. *Operational and Performance Research in Accounting and Auditing*, 5 (4), 95-117.

© Author(s) retain the copyright.

Publisher: Khatam University.

Introduction

In recent years, the rapid advancement of digital technologies has profoundly transformed organizational processes, particularly in the field of accounting and financial management. Among various industries, the banking sector has experienced one of the most significant impacts of digital transformation due to its critical role in economic stability, financial intermediation, and risk management. Banks operate in a highly dynamic, competitive, and regulated environment, where timely, accurate, and reliable financial information is essential for effective decision-making. Consequently, the adoption of digital accounting systems has become an indispensable strategic priority for modern banking institutions.

Digital accounting systems refer to integrated information systems that utilize information and communication technologies to automate, process, analyze, and report financial and managerial data. These systems go beyond traditional accounting practices by enabling real-time data processing, enhancing transparency, reducing human errors, and improving internal controls. Through the integration of advanced software, databases, and analytical tools, digital accounting systems provide managers with high-quality data and information that support both operational and strategic decisions.

Decision-making quality is a key determinant of organizational performance and long-term sustainability, particularly in the banking industry, where decisions related to credit allocation, risk assessment, investment, and compliance have far-reaching consequences. High-quality decision-making depends largely on the quality of underlying data and information, as well as the effectiveness of the systems that generate and deliver such information. Poor data quality, outdated information, or inefficient systems can lead to flawed judgments, increased risks, and reduced competitiveness.

Despite the growing importance of digital accounting systems, empirical evidence regarding their impact on decision-making quality in the banking sector—especially in developing economies such as Iran—remains limited. Iranian banks face unique challenges, including economic volatility, international sanctions, regulatory pressures, and rapid changes in the business environment. These challenges have intensified the need for accurate, timely, and reliable accounting information to support managerial decisions.

Furthermore, organizational factors such as decision-making culture play a crucial role in shaping how information is used within organizations. A data-driven, participatory, and transparent decision-making culture can enhance the effectiveness of digital accounting systems by encouraging managers and employees to rely on high-quality information rather than intuition or hierarchical authority alone.

Against this backdrop, the present study aims to examine the effect of digital accounting systems on decision-making quality in the Iranian banking industry. Specifically, it investigates the roles of data quality, information quality, and system quality, while also exploring the mediating role of information quality and the moderating role of decision-making culture. By addressing these relationships, the study seeks to contribute to the accounting and information systems literature and provide practical insights for bank managers and policymakers seeking to improve decision-making through digital transformation.

Method

This study adopts a quantitative research approach and is classified as applied research in terms of purpose, as its findings are intended to support practical improvements in the banking industry. From a methodological perspective, the study is descriptive–correlational and employs structural equation modeling (SEM) using the partial least squares (PLS) technique to test the proposed research model and hypotheses.

The statistical population of the study consists of managers, deputy managers, and employees of private banks operating in Tehran, Iran. Based on data from the Central Bank of the Islamic Republic of Iran, twelve private banks were identified as active in Tehran. Using a stratified random sampling method, five banks were randomly selected. Subsequently, ten branches from each selected bank and five employees from each branch were chosen, resulting in a final sample size of 250 respondents. After data screening, 235 valid questionnaires were retained for analysis.

Data were collected using a structured questionnaire adapted from prior validated instruments, particularly the questionnaire developed by Al-Okaily et al. (2022). The questionnaire included 19 items measured on a five-point Likert scale, ranging from “strongly disagree” to “strongly agree.” The constructs measured in the study include data quality, information quality, system quality, decision-making quality, and decision-making culture.

To ensure the reliability and validity of the measurement instrument, several statistical procedures were applied. Reliability was assessed using Cronbach’s alpha and composite reliability coefficients, all of which exceeded the acceptable threshold of 0.70. Content validity was confirmed through expert review by academic scholars and industry professionals. Convergent and discriminant validity were evaluated using confirmatory factor analysis, factor loadings, average variance extracted (AVE), and the Fornell–Larcker criterion. All indicators met the recommended criteria, confirming the adequacy of the measurement model.

Given the non-normal distribution of the data, as indicated by the Kolmogorov–Smirnov test, the PLS-SEM approach was deemed appropriate. Data analysis was conducted using SPSS for descriptive statistics and SmartPLS for testing the measurement and structural models. Bootstrapping with 5,000 resamples was used to assess the significance of path coefficients and test the research hypotheses.

Results

The descriptive analysis revealed that respondents generally held positive perceptions regarding the use of digital accounting systems, data quality, information quality, and decision-making culture within their banks. The mean values of all key constructs were above the midpoint of the measurement scale, indicating a favorable overall assessment.

The results of the structural equation modeling provided strong empirical support for the proposed research model. Data quality was found to have a significant and positive direct effect on decision-making quality, confirming that accurate, complete, timely, and reliable data enhance the effectiveness of managerial decisions in banks. Moreover, data quality had a significant positive impact on information quality, highlighting the foundational role of high-quality data in generating useful and reliable accounting information.

Information quality, in turn, demonstrated a strong positive effect on decision-making quality, indicating that relevant, understandable, and trustworthy information significantly improves managers' ability to make sound decisions. Importantly, information quality was found to mediate the relationship between data quality and decision-making quality. This finding suggests that while data quality is critical, its impact on decision-making is largely realized through the production of high-quality information.

System quality also exhibited a significant positive effect on both information quality and decision-making quality. This result underscores the importance of system characteristics such as ease of use, reliability, flexibility, and response time in enhancing the effectiveness of digital accounting systems.

Furthermore, decision-making culture played a significant moderating role in the relationship between information quality and decision-making quality. The results indicate that in organizations with a stronger data-driven and participatory decision-making culture, the positive effect of information quality on decision-making quality is amplified. This finding highlights the critical role of organizational culture in leveraging the benefits of digital accounting systems.

The model demonstrated substantial explanatory power, with the independent variables accounting for a considerable proportion of the variance in information quality and decision-making quality. Overall, all proposed hypotheses were supported, confirming the robustness of the conceptual framework.

Conclusions

The findings of this study provide compelling evidence that digital accounting systems significantly enhance decision-making quality in the banking industry through improvements in data quality, information quality, and system quality. By automating accounting processes, reducing human errors, and enabling real-time access to financial data, these systems create a reliable informational foundation for managerial decision-making.

One of the key theoretical contributions of this study lies in its integrated examination of mediating and moderating mechanisms. The results demonstrate that information quality serves as a crucial mediating variable, translating high-quality data into effective decision-making outcomes. Additionally, the moderating role of decision-making culture emphasizes that technological investments alone are insufficient; organizational values, norms, and behaviors play a decisive role in determining how effectively information systems are utilized.

From a practical perspective, the findings suggest that bank managers should prioritize not only the implementation of advanced digital accounting systems but also the continuous improvement of data management practices and system performance. Investments in staff training, data governance, and business intelligence tools can further enhance the quality of information and support evidence-based decision-making.

Moreover, fostering a data-driven decision-making culture is essential to maximize the benefits of digital accounting systems. Encouraging transparency, participation, and reliance on analytical insights can strengthen the link between information quality and decision-making outcomes.

Despite its contributions, the study has certain limitations, including its focus on private banks in Tehran and the use of self-reported data. Future research could extend the proposed model to other sectors such as insurance companies or auditing firms, examine longitudinal effects of digital transformation, or explore additional organizational factors that influence decision-making quality.

In conclusion, this study highlights the strategic importance of digital accounting systems as enablers of high-quality decision-making in the banking industry. By integrating technological, informational, and cultural dimensions, banks can enhance their competitiveness, resilience, and long-term sustainability in an increasingly complex financial environment.

Author Contributions

All authors contributed equally to the conceptualization of the article and writing of the original and subsequent drafts.

Data Availability Statement

“Not applicable”

Acknowledgements

The authors would like to thank all participants in the present study.

Ethical Considerations

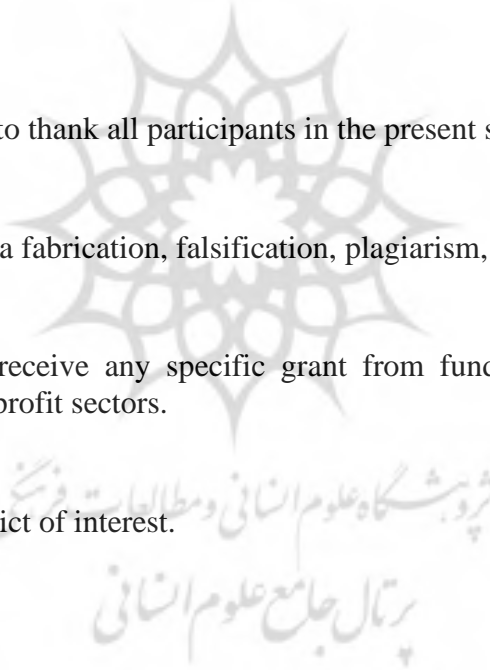
The authors avoided data fabrication, falsification, plagiarism, and misconduct.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Conflict of Interest

authors declare no conflict of interest.

تاثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری

منصورعلی رحیمی باغ ابریشمی^۱، زینب جم^۲ ✉

۱. استادیار، گروه حسابداری، دانشگاه ارشد دماوند، تهران، ایران، رایانامه: mali_rahimi2000@yahoo.co.uk

۲. نویسنده مسئول، کارشناسی ارشد حسابداری، گروه حسابداری، دانشگاه ارشد دماوند، تهران، ایران، رایانامه: Zeynab.jam1379@gmail.com

چکیده

هدف اصلی این پژوهش، بررسی تأثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در بخش بانکداری ایران است. این مطالعه کاربردی با بهره‌گیری از روش‌های کمی، داده‌ها را از طریق پرسشنامه جمع‌آوری کرده است. پایایی و روایی ابزار سنجش با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و به‌صورت دقیق مورد ارزیابی قرار گرفته است. جهت تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیات، از نرم‌افزار تحلیل معادلات ساختاری PLS استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش را مدیران و کارکنان بانک‌های خصوصی در تهران تشکیل داده‌اند. پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی-پیمایشی است. نتایج نشان می‌دهد که کیفیت داده‌ها تأثیر مثبت و معناداری بر کیفیت اطلاعات و تصمیم‌گیری دارد. کیفیت اطلاعات نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده و کیفیت تصمیم‌گیری ایفا می‌کند و فرهنگ تصمیم‌گیری تأثیر تعدیل‌کننده در این رابطه دارد. پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری دیجیتال به طور معناداری موجب بهبود دقت و قابلیت اعتماد داده‌های مالی، کاهش خطاهای انسانی، تقویت کنترل‌های داخلی و تسهیل فرآیند گزارش‌گیری می‌شود. این بهبودها به طور مستقیم کیفیت تصمیم‌گیری مدیران بانک را ارتقاء داده و توانایی بانک‌ها را در مواجهه با چالش‌های اقتصادی افزایش می‌دهد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند به عنوان راهنمایی عملی برای مدیران بانکی و استفاده‌کنندگان جهت تسریع فرآیند تحول دیجیتال و بهینه‌سازی ساختارهای مالی و مدیریتی مورد استفاده قرار گیرد.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۴/۰۶/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۷/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۰۱

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

کلیدواژه‌ها:

سیستم‌های حسابداری دیجیتال

کیفیت تصمیم‌گیری

کیفیت داده

کیفیت اطلاعات

فرهنگ تصمیم‌گیری

استناد: رحیمی باغ ابریشمی، منصورعلی؛ جم، زینب، (۱۴۰۴). تأثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری. پژوهش‌های

حسابداری و حسابرسی عملیاتی و عملکرد، ۵ (۴)، ۹۵-۱۱۷.

© نویسندگان. منصور علی رحیمی باغ ابریشمی، زینب جم

ناشر: دانشگاه خاتم.

مقدمه

در دنیای پرشتاب و رقابتی امروز، نقش اطلاعات مالی دقیق، به‌موقع و قابل‌اعتماد در فرآیند تصمیم‌گیری بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است. بانک‌ها به عنوان نهادهای حیاتی در نظام اقتصادی کشور، برای بقا و توسعه در محیطی متغیر، نیازمند سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفته و کارآمد هستند. با توجه به تحولات اقتصادی، تحریم‌های بین‌المللی و تغییرات سریع در محیط کسب‌وکار، بانک‌های ایرانی با چالش‌های متعددی در زمینه افزایش کارایی، شفافیت و مدیریت ریسک مواجه هستند. وضعیت فعلی بانک‌های ایرانی نشان‌دهنده نیاز مبرم به تحول دیجیتال در حوزه حسابداری است؛ زیرا استفاده ناکافی از سیستم‌های پیشرفته باعث شده است تا فرآیندهای تصمیم‌گیری با تأخیر، خطا و عدم شفافیت همراه باشد که این موضوع، توان رقابتی بانک‌ها را کاهش داده و ریسک‌های مالی را افزایش می‌دهد (سید حسینی، ۲۰۲۳).^۱

از سوی دیگر، فشارهای قانونی و نیاز به انطباق با استانداردهای بین‌المللی حسابداری، ضرورت پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری دیجیتال را دوچندان کرده است. سیستم‌های حسابداری دیجیتال با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، به‌عنوان ابزاری کلیدی برای بهبود شفافیت، سرعت و دقت پردازش داده‌های مالی، جایگاه ویژه‌ای یافته‌اند. تحول دیجیتال در حسابداری، تنها به تغییر ابزارها محدود نمی‌شود، بلکه نحوه جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات مالی را نیز دگرگون ساخته است. با پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری دیجیتال در بانک‌ها، داده‌های مالی به شکل ساخت‌یافته و بلادرنگ در دسترس مدیران قرار می‌گیرند؛ این موضوع، تصمیم‌گیری در سطوح مختلف سازمانی را دقیق‌تر، سریع‌تر و مبتنی بر شواهد می‌سازد. همچنین، کاهش خطای انسانی، بهبود کنترل‌های داخلی، و تسهیل گزارش‌گیری از دیگر مزایای این سیستم‌ها محسوب می‌شود.

کیفیت تصمیم‌گیری، یکی از کلیدی‌ترین عوامل موفقیت و پایداری بانک‌ها است که نیازمند اطلاعات دقیق و بروز می‌باشد. کیفیت تصمیم‌گیری، چارچوب تعیین‌کننده برای تصمیم‌گیری خوب را فراهم می‌کند.

انجمن حسابداری آمریکا (American Accounting Association, 1996)، حسابداری را به‌عنوان فرآیند شناسایی، اندازه‌گیری و انتقال اطلاعات اقتصادی برای تصمیم‌گیری آگاهانه تعریف کرده است. در سال‌های اخیر، توسعه فناوری‌های دیجیتال، سیستم‌های حسابداری را متحول کرده و تأثیر بسزایی بر تصمیم‌گیری مدیران داشته است. صنعت بانکداری به دلیل نقش حیاتی در اقتصاد، نیازمند تصمیم‌گیری‌های دقیق و به‌موقع است. استفاده از سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌تواند به بهبود کیفیت داده‌ها و اطلاعات و در نتیجه افزایش دقت و صحت تصمیمات کمک کند (بهیمانی، ۲۰۲۰).^۲

تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری، تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله کیفیت اطلاعات حسابداری قرار دارد. از آنجا که کیفیت اطلاعات، نقش مهمی در تصمیم‌گیری ایفا می‌کند، استفاده از سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌تواند منجر به تصمیمات آگاهانه‌تر در بانک‌ها شود (آرنابولد و همکاران، ۲۰۲۰).^۳ با توجه به اهمیت کیفیت تصمیم‌گیری در عملکرد بانک‌ها و تأثیر آن بر ثبات اقتصادی، بررسی تأثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت این تصمیمات، ضرورتی انکارناپذیر دارد. هدف اصلی این مطالعه، تحلیل رابطه بین فناوری‌های حسابداری دیجیتال و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری مدیریتی و مالی در بانک‌ها است که می‌تواند راهکارهایی عملی برای ارتقای عملکرد و ثبات اقتصادی ارائه دهد. این مقاله در تلاش است تا با تمرکز بر بخش بانکداری، به تبیین و تحلیل رابطه بین به‌کارگیری فناوری‌های نوین حسابداری و ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری مدیریتی و مالی بپردازد. در مجموع، انجام مقاله‌ای با عنوان تأثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری از اهمیت بالایی برخوردار است و می‌تواند به بهبود عملکرد بانک‌ها و افزایش رقابت‌پذیری آنها کمک کند.

مبانی نظری و توسعه فرضیه‌ها

1. Seyed Hosseini

2. Bhimani

3. Arnaboldi et al.

سیستم حسابداری، مجموعه‌ای از روش‌ها و فرآیندهایی است که وظیفه جمع‌آوری، ثبت، طبقه‌بندی و گزارش‌دهی رویدادهای مالی یک سازمان را به منظور ارائه اطلاعات لازم برای تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان به‌عهده دارد. سیستم‌های حسابداری دیجیتال، به عنوان یکی از اجزای کلیدی فناوری اطلاعات در سازمان‌ها شناخته می‌شوند. این سیستم‌ها با جمع‌آوری، پردازش و گزارش‌دهی اطلاعات مالی، نقش مهمی در بهبود تصمیم‌گیری‌های مدیریتی ایفا می‌کنند. سیستم‌های حسابداری دیجیتال، امکان پردازش حجم زیادی از داده‌های مالی را فراهم می‌کند. شکی نیست که مفهوم هوش تجاری (اسمیت و همکاران ۲۰۱۵)^۱ شامل سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌شود. هوش تجاری را می‌توان به عنوان روش‌های رایانه‌ای تبدیل داده‌ها به اطلاعات برای بهبود تصمیم‌گیری سازمانی توصیف کرد (هیوئی و فوک ۲۰۲۰)^۲. در این پژوهش، منظور از سیستم‌های حسابداری دیجیتال، مجموعه‌ای یکپارچه از نرم‌افزارها، سخت‌افزارها و فرآیندهای مبتنی بر فناوری اطلاعات است که برای خودکارسازی، تسهیل و بهبود فرآیندهای حسابداری و گزارش‌گیری مالی در سازمان‌ها به کار می‌روند. این سیستم‌ها شامل ابزارهایی برای مدیریت دفتر کل، حساب‌های دریافتی و پرداختی، حقوق و دستمزد، دارایی‌های ثابت، بودجه‌بندی و تحلیل‌های مالی است. هدف اصلی از پیاده‌سازی این سیستم‌ها، افزایش دقت، سرعت، کارایی و شفافیت در فرآیندهای مالی و ارائه اطلاعات به موقع و قابل اعتماد برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی است.

نقش و اهمیت سیستم‌های حسابداری در صنعت بانکداری

بانک‌ها به عنوان نهادهای اقتصادی کلیدی، نیازمند اطلاعات مالی دقیق، به‌موقع و قابل اطمینان جهت مدیریت منابع، کنترل ریسک و اتخاذ تصمیمات راهبردی هستند. سیستم‌های حسابداری دیجیتال، با ارائه گزارش‌های جامع و تحلیلی، امکان نظارت مستمر بر تراکنش‌ها، تسهیل تطابق با الزامات قانونی و کاهش خطاهای انسانی را فراهم می‌کنند. این سیستم‌ها با بهبود فرآیندهای مالی، موجب افزایش کارایی عملیاتی و تقویت قابلیت پاسخگویی بانک‌ها در برابر تغییرات محیطی و اقتصادی می‌شوند (اسمیت و همکاران ۲۰۱۵). افزون بر این، این سیستم‌ها از طریق بهبود قابلیت ردیابی و شفافیت مالی، اعتماد ذینفعان را افزایش می‌دهند که برای پایداری و اعتبار بانک‌ها بسیار حیاتی است.

انواع سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری براساس عملکرد

۱- سیستم‌های حسابداری کنترلی

سیستم‌های حسابداری کنترلی، به منظور نظارت و کنترل بر امور مالی طراحی شده‌اند. این سیستم‌ها به مدیران کمک می‌کنند تا بتوانند هزینه‌ها و درآمدهای سازمان را به‌صورت دقیق‌تر کنترل کرده و از انحرافات مالی جلوگیری کنند. از مهم‌ترین ویژگی‌های این سیستم‌ها می‌توان به توانایی شناسایی و پیگیری انحرافات مالی و ارائه گزارش‌های دقیق به مدیران اشاره کرد (تیرون-تودور و دلیو، ۲۰۲۰)^۳.

۲- سیستم‌های حسابداری خدماتی

سیستم‌های حسابداری خدماتی، به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا بتوانند خدمات مختلف خود را مدیریت و هزینه‌های مرتبط با آنها را محاسبه کنند. این سیستم‌ها به‌ویژه در سازمان‌های خدماتی که به ارائه خدمات به مشتریان مشغول هستند، اهمیت زیادی دارند و معمولاً شامل امکاناتی برای ثبت هزینه‌ها، مدیریت منابع و محاسبه سود و زیان خدمات ارائه شده می‌باشند (رامنی، ۲۰۱۸)^۴.

^۱. Smith et al

^۲. Huy & Phuc

^۳. Tiron-Tudor & Deliu

^۴. Romney

۳- سیستم‌های حسابداری اطلاعاتی

سیستم‌های حسابداری اطلاعاتی، به مدیریت و پردازش اطلاعات مالی و غیرمالی سازمان‌ها کمک می‌کنند. این سیستم‌ها اطلاعات مهمی را جمع‌آوری و تحلیل می‌کنند که برای تصمیم‌گیری‌های مدیریتی، ضروری هستند. سیستم‌های حسابداری اطلاعاتی، از نرم‌افزارهای پیشرفته‌ای بهره می‌برند که امکان دسترسی سریع و آسان به اطلاعات مالی را فراهم می‌کنند. استفاده‌کنندگان داخلی سیستم حسابداری، سطوح مختلف مدیریت هستند که برای انجام وظایف جاری و تصمیم‌گیری و کنترل عملیات تحت نظارت خود، از آن استفاده می‌کنند. پردازش و توسعه اطلاعات مالی برای استفاده‌کنندگان داخلی، وظیفه سیستم حسابداری مدیریت است و خروجی آن را گزارشات مدیریت می‌نامند (جامعی، رضا؛ درویشی، ۲۰۱۵).^۱ تامین‌کنندگان سرمایه و منابع مالی سرمایه‌گذاران، بستانکاران، بانک‌های وام‌دهنده و نهادهای اجتماعی وزارت دارایی، تامین اجتماعی، نهادهای حقوقی، مشتریان، عمدتاً از اطلاعات حسابداری مالی استفاده می‌کنند. سیستم حسابداری مالی علاوه بر تهیه اطلاعات برای مدیران داخلی، گزارش‌هایی برای استفاده‌کنندگان خارج از موسسه نیز فراهم می‌کند. این گزارش‌ها به خصوص به صورت گزارش‌های نهایی شامل صورت سود و زیان، صورت وضعیت مالی و صورت گردش وجوه نقد می‌باشد (ویدر، ۲۰۱۵).^۲

مولفه‌های سیستم‌های حسابداری دیجیتال

۱. کیفیت داده‌ها

کیفیت داده‌ها، به کیفیت باز نمایی حقایق مرتبط اشاره دارد. کیفیت داده‌ها، عامل موفقیت حیاتی برای سیستم‌های اطلاعاتی است و کیفیت داده‌ها، مقدمه کیفیت اطلاعات است. کیفیت داده‌ها در سیستم‌های حسابداری دیجیتال، به دقت، جامعیت، به موقع بودن و قابلیت اطمینان و اتکای داده‌های مالی اشاره دارد. مدیریت کیفیت داده‌ها، جزء اصلی فرایند کلی مدیریت داده‌ها است (یزدی و احمدی، ۲۰۲۱).^۳

۲. کیفیت اطلاعات

اطلاعات، هنگامی ارزشمند محسوب می‌شود که در تصمیم‌گیری‌ها، تغییری به وجود بیاورد. اطلاعات باید صحیح، کامل، دارای اعتبار، باثبات و به روز باشد. کیفیت اطلاعات، تأثیر مستقیمی بر عملکرد مالی و کارایی سازمان‌ها دارد و می‌تواند نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده‌ها و کیفیت تصمیم‌گیری ایفا نماید (دوگیلین و سوتیان، ۲۰۱۹).^۴

۳. کیفیت سیستم

سیستم، مجموعه‌ای از فرایندها است که در ارتباط با یکدیگر هستند و برای رسیدن به هدفی مشخص تلاش می‌کنند. کیفیت سیستم نشان می‌دهد که آیا سیستم، دارای عوامل اساسی مانند دقت سهولت و انعطاف پذیری برای انجام وظایف مورد نیاز است یا خیر. کیفیت سیستم، به طور مثبت با کیفیت تصمیم‌گیری، مرتبط است و سیستم، معمولاً زمانی منجر به کیفیت پایین اطلاعات می‌شود که اطلاعات، نادرست و نامربوط باشد. بنابراین، کیفیت اطلاعات بالا، دقیق و مرتبط، باعث کیفیت سیستم نیز می‌شود (بهیمانی، ۲۰۲۰).

تصمیم‌گیری در بانکداری و نقش فناوری‌های دیجیتال

^۱. Jami&Darvishi

^۲. Wieder

^۳. Yazdi&Ahmad

^۴. Dagilene & Šutiene

تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری، نیازمند اطلاعات دقیق و به‌روز برای تخصیص بهینه منابع محدود به فرصت‌های موجود است. استفاده از فناوری‌های دیجیتال در حسابداری، امکان دسترسی سریع به داده‌های مالی را فراهم کرده و فرآیند تصمیم‌گیری را بهبود می‌بخشد (اناربولدی، ۲۰۲۰). کیفیت تصمیم‌گیری، تحت تاثیر عوامل متعددی از جمله کیفیت اطلاعات است.

کیفیت تصمیم‌گیری

کیفیت تصمیم‌گیری، به معنای توانایی اتخاذ تصمیماتی است که بیشترین تطابق را با اهداف سازمانی و شرایط محیطی داشته باشند و موجب تحقق نتایج مطلوب شوند. عواملی مانند دقت اطلاعات، سرعت دسترسی به داده‌ها، تحلیل‌های صحیح و قابلیت پیش‌بینی، از عوامل کلیدی در افزایش کیفیت تصمیم‌گیری به شمار می‌آیند (بالیوس، ۲۰۲۱)^۱.

فرهنگ تصمیم‌گیری

فرهنگ تصمیم‌گیری، مجموعه ارزش‌ها، باورها، هنجارها و رفتارهای موجود در یک سازمان است که بر نحوه تصمیم‌گیری اعضای آن سازمان تأثیر می‌گذارد. عوامل مختلفی مانند سطح اعتماد بین اعضا، شفافیت در ارتباطات، ریسک‌پذیری سازمان و قدرت مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، بر فرهنگ تصمیم‌گیری تأثیر می‌گذارند. فرهنگ تصمیم‌گیری مناسب، به سازمان کمک می‌کند تا از اطلاعات حاصل از سیستم‌های حسابداری دیجیتال به طور موثری بهره‌برداری کند و تصمیمات بهتری بگیرد (سوا، ۲۰۱۸)^۲.

تأثیر فناوری اطلاعات بر کیفیت تصمیم‌گیری

پژوهش‌های متعددی نشان داده‌اند که فناوری اطلاعات به ویژه سیستم‌های حسابداری دیجیتال، با ارتقاء کیفیت داده‌ها و تسهیل فرایندهای تحلیلی، بهبود قابل توجهی در فرآیند تصمیم‌گیری ایجاد می‌کنند. این سیستم‌ها با کاهش خطاهای انسانی، افزایش دقت و سرعت ارائه اطلاعات، و فراهم کردن بسترهای تحلیلی پیشرفته، امکان اتخاذ تصمیمات استراتژیک و عملیاتی دقیق‌تر را فراهم می‌آورند (ال او کایلی و همکاران، ۲۰۲۲)^۳.

ارتباط بین سیستم‌های حسابداری دیجیتال و فرهنگ تصمیم‌گیری

در حال حاضر، مطالعات محدودی در مورد تأثیر متقابل فرهنگ تصمیم‌گیری و سیستم‌های حسابداری دیجیتال وجود دارد. با این وجود، فرض می‌شود که یک فرهنگ تصمیم‌گیری مشارکتی، شفاف و ریسک‌پذیر، می‌تواند منجر به استفاده مؤثرتر از سیستم‌های حسابداری دیجیتال و بهبود کیفیت تصمیمات شود. به عبارت دیگر، سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌توانند به عنوان ابزاری برای تقویت فرهنگ تصمیم‌گیری مشارکتی در سازمان‌ها عمل کنند.

پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که: در سطح ایران، گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات و نفوذ آن در تمام ابعاد زندگی، صنعت بانکداری را به یکی از پیشگامان بهره‌برداری از فناوری‌های جدید (مانند بانکداری اینترنتی) تبدیل کرده است. در پژوهشی با عنوان "مطالعه سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری"، بر اساس مدل‌سازی معادلات ساختاری و نظرسنجی از مدیران ۱۰ بانک ایرانی، نشان داد که بانک‌هایی که از سیستم‌های حسابداری دیجیتال استفاده می‌کنند، عملکرد بهتری در اتخاذ تصمیمات استراتژیک دارند نتیجه تحقیقات انجام‌شده در ایران نشان داده است که استفاده از سیستم‌های حسابداری دیجیتال در بانک‌ها تأثیر مثبت و معناداری بر دقت و سرعت تصمیم‌گیری دارد. (حسینی، ۲۰۲۳).

¹. Balius

². Sua

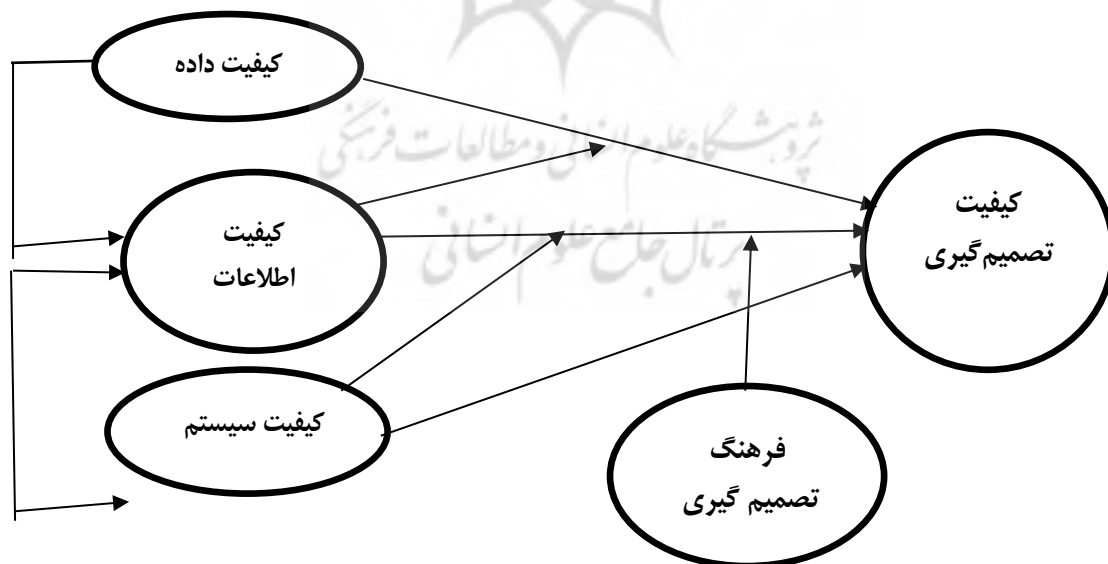
³. Al-Okaily et al

در پژوهشی به بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری در فرایند تصمیم‌گیری مدیران پرداخته است در پژوهش حاضر که بر گرفته از مطالعات توصیفی است تلاش گردیده تا با ارایه مفاهیم و تعاریف سیستم اطلاعات حسابداری تصمیم‌گیری و فرایند های آن را مورد بررسی قرار دهد. (کریمی، ۲۰۱۷).^۱

مطالعات گذشته نیز بر اهمیت به‌کارگیری فناوری‌های نوین حسابداری در تقویت شفافیت و کاهش خطاهای مالی تأکید دارند که یافته‌های این تحقیق آن‌ها را تأیید می‌کند. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش، کیفیت اطلاعات نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده‌ها و تصمیم‌گیری ایفا می‌کند و فرهنگ تصمیم‌گیری نیز به عنوان یک عامل تعدیل‌کننده تأثیر این روابط را تقویت می‌کند (محمدی و همکاران، ۲۰۲۲).^۲

همچنین، مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد که سیستم‌های حسابداری دیجیتال به عنوان ابزارهای کارآمد در افزایش دقت، صحت و سرعت پردازش اطلاعات مالی عمل می‌کنند که در نهایت منجر به تصمیم‌گیری‌های بهینه در بانک‌ها می‌شود. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات پیشین در این حوزه همخوانی دارد. به عنوان مثال، (ال اوکایلی، ۲۰۲۲). در پژوهشی مشابه نشان دادند که کیفیت داده‌ها تأثیر قابل توجهی بر کیفیت تصمیم‌گیری در سازمان‌ها دارد. مطالعات بین‌المللی بیانگر این است که بانک‌هایی که از فناوری‌های پیشرفته حسابداری دیجیتال استفاده می‌کنند، قادر به بهبود عملکرد مالی و ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری هستند. نتایج پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌توانند از طریق بهبود کیفیت داده‌ها و اطلاعات به افزایش کیفیت تصمیم‌گیری در بانک‌ها کمک کنند (استولر، ۲۰۲۱).^۳

پژوهشی تحت عنوان مطالعه سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در بخش صنعت بانکداری را انجام دادند (حسینی، ۲۰۲۳). گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات و افزایش ضریب نفوذ آن در تمام ابعاد زندگی انسان‌ها خود را نشان داده است. یکی از صنایع پیشرو در به‌کارگیری فناوری جدید بانکداری اینترنتی است. مطالعات بین‌المللی بیانگر این است که بانک‌هایی که از فناوری‌های پیشرفته حسابداری دیجیتال استفاده می‌کنند، قادر به بهبود عملکرد مالی و ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری هستند. نتایج پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که سیستم‌های حسابداری دیجیتال می‌توانند از طریق بهبود کیفیت داده‌ها و اطلاعات به افزایش کیفیت تصمیم‌گیری در بانک‌ها کمک کنند. در ادامه، مدل مفهومی پژوهش، به شرح ذیل، ترسیم شده است:

شکل ۱ - مدل مفهومی پژوهش

^۱. Karimi

^۲. Mohammadi.et.al

^۳. Stolle

همچنین، بر اساس مبانی نظری و مطالب پیشگفته، فرضیه‌های تحقیق به شرح زیر ارائه می‌گردند:

- فرضیه ۱: کیفیت داده‌ها بر کیفیت تصمیم‌گیری تاثیر مثبت و معناداری دارد
 فرضیه ۲: کیفیت داده بر کیفیت اطلاعات تاثیر مثبت و معناداری دارد
 فرضیه ۳: کیفیت اطلاعات بر کیفیت تصمیم‌گیری تاثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه ۴: کیفیت اطلاعات نقش میانجی بر رابطه بین کیفیت داده و کیفیت تصمیم‌گیری دارد.
 فرضیه ۵: کیفیت اطلاعات نقش میانجی بر رابطه بین کیفیت سیستم و کیفیت تصمیم‌گیری دارد.
 فرضیه ۶: کیفیت سیستم بر کیفیت تصمیم‌گیری تاثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه ۷: کیفیت سیستم بر کیفیت اطلاعات تاثیر مثبت و معناداری دارد.
 فرضیه ۸: فرهنگ تصمیم‌گیری ارتباط بین کیفیت اطلاعات و کیفیت تصمیم‌گیری را تعدیل می‌کند.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش، از منظر هدف، کاربردی است زیرا نتایج آن می‌تواند مورد استفاده صنعت بانکداری قرار گیرد. همچنین، از نظر روش و ماهیت در زمره پژوهش‌های توصیفی-همبستگی مبتنی بر مدلیابی معادلات ساختاری می‌باشد زیرا به توصیف متغیر و روابط بین آن‌ها می‌پردازد. داده‌های پژوهش حاضر نیز از نوع داده‌های کمی است که با استفاده از پرسشنامه گردآوری شده است. همچنین، پژوهش حاضر از نظر مسیر اجرا یا استراتژی، از نوع پیمایشی و از نظر محل جمع‌آوری داده‌ها، میدانی است. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران، معاونان و کارکنان شعب بانک‌های خصوصی فعال در شهر تهران است. بر اساس آخرین آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۲)، تعداد ۱۲ بانک خصوصی در شهر تهران دارای شعبه هستند. با توجه به اطلاعات موجود در وبسایت این بانک‌ها و همچنین برآوردهای تقریبی، تخمین زده می‌شود که به طور میانگین، هر بانک خصوصی در تهران دارای ۳۰ شعبه بوده و هر شعبه به طور متوسط دارای ۱۵ نفر کارمند (شامل مدیر، معاون و سایر کارکنان) باشد. بنابراین، حجم تقریبی جامعه آماری این پژوهش برابر با ۵۴۰۰ نفر (۱۲ بانک * ۳۰ شعبه * ۱۵ کارمند) است.

باتوجه به اینکه می‌توان از اصول تعیین حجم نمونه در تحلیل رگرسیون چند متغیری برای تعیین حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده نمود، در تحلیل رگرسیون چند متغیری، نسبت تعداد نمونه مشاهدات به متغیرهای مستقل نباید از ۵ کمتر باشد. در غیر اینصورت، نتایج حاصل از معادله رگرسیون، چندان تعمیم‌پذیر نخواهد بود. نسبت محافظه‌کارانه‌تر ۱۰ مشاهده به ازای هر متغیر مستقل را هالینسکی و فلورت (۱۹۷۰) و میلر و کانس (۱۹۷۳) پیشنهاد نموده‌اند. از دیدگاه جیمز استیونس حتی در نظر گرفتن ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر پیش بین در تحلیل رگرسیون چندگانه با روش معمولی کمترین مجذورات استاندارد یک قاعده سرانگشتی خوب به حساب می‌آید. پس به طور کلی، در روش‌شناسی مدلیابی معادلات ساختاری، تعیین حجم نمونه می‌تواند بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر اندازه‌گیری و تعیین شود. بنابراین:

$$5q \leq n \leq 15q$$

که در آن، q تعداد متغیرهای مشاهده شده یا تعداد گویه‌های سؤالات پرسشنامه و n حجم نمونه است، پس در این پژوهش با توجه به آنچه در بالا گفته شد و نیز تعداد پرسش‌های پرسشنامه، یعنی ۱۹ سؤال، حجم نمونه می‌تواند بین ۹۵ تا ۲۸۵ باشد. با توجه به حجم جامعه آماری و محدودیت‌های دسترسی، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده استفاده شده است. در این روش، ابتدا بانک‌های خصوصی فعال در شهر تهران به عنوان طبقات در نظر گرفته شدند. سپس، با استفاده از جدول اعداد تصادفی، ۵ بانک از بین ۱۲ بانک به صورت تصادفی انتخاب شدند. در مرحله بعد، از هر بانک انتخاب شده، ۱۰ شعبه به صورت تصادفی انتخاب گردید. در نهایت، از هر شعبه انتخاب شده، ۵ نفر از کارکنان (شامل مدیر، معاون و سایر کارکنان) به صورت تصادفی انتخاب شدند. با توجه به روش نمونه‌گیری ذکر شده، حجم نمونه نهایی این پژوهش برابر است با ۲۵۰ نفر (۵ بانک * ۱۰ شعبه * ۵ کارمند). در نهایت، تعداد ۲۵۰ پرسشنامه توزیع و تعداد ۲۳۵ پرسشنامه سالم، گردآوری شد.

ابزار گردآوری داده‌ها و سنجش متغیرهای پژوهش، پرسشنامه‌ای مبتنی بر پرسشنامه تحقیق ال اوکایی (۲۰۲۲) با طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت است که روایی آن، از طریق روایی محتوا و تحلیل عاملی تأییدی و پایایی آن، از طریق آزمون آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت.

تجزیه و تحلیل داده‌ها در این تحقیق، در دو بخش آمار توصیفی و آمار استنباطی و با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و SmartPLS انجام شده است. در بخش آمار توصیفی، شاخص‌های مرکزی و پراکندگی برای توصیف ویژگی‌های جمعیت نمونه محاسبه شده است. در بخش آمار استنباطی، از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری برای آزمون فرضیه‌های پژوهش استفاده شده است. مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش PLS شامل دو مرحله آزمون مدل اندازه‌گیری و آزمون مدل ساختاری می‌باشد. آزمون مدل اندازه‌گیری شامل بررسی پایایی (همسانی درونی) و روایی تشخیص مدل می‌باشد.

پایایی

پایایی، مربوط به نمایش و صحت درستی اطلاعات است. در این پژوهش از روش آلفای کرونباخ جهت بررسی پایایی پرسشنامه استفاده شده است. ابتدا ۳۰ پرسشنامه توزیع گردید که آلفای آنها به وسیله نرم افزار SPSS محاسبه شد. مقدار آلفای کرونباخ برای همه متغیرها به صورت جداگانه به شرح جدول ۱، محاسبه شده است.

جدول ۱. ضرایب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه پژوهش

متغیر	تعداد سوالات	آلفای کرونباخ
کیفیت داده	۴	۰/۷۵۷
کیفیت اطلاعات	۴	۰/۷۴۱
کیفیت سیستم	۴	۰/۷۸۳
فرهنگ تصمیم‌گیری	۳	۰/۷۶۵
کیفیت تصمیم‌گیری	۴	۰/۷۵۲
آلفای کرونباخ برای کل سوالات پرسشنامه		۰/۸۶۴

مقادیر بالای ۰/۷ نشان دهنده پایایی قابل قبول است و بنابراین، پرسشنامه از نظر پایایی در سطح مناسبی قرار دارد.

برای بررسی پایایی سازه‌ها، سه ملاک پیشنهاد شده است:

- پایایی هر یک از گویه‌ها یا متغیرهای مشاهده شده: برای بررسی اعتبار هر یک از گویه‌ها یا متغیرهای مشاهده شده، گفن و استراب (۲۰۰۵) پیشنهاد می‌کنند که بار عاملی هر متغیر مشاهده شده باید حداقل بیش از ۰/۴ و در سطح ۰/۰۱ معنادار باشد.
- اعتبار مرکب هر یک از سازه‌ها: برای بررسی اعتبار مرکب هر یک از سازه‌ها از آلفای کرونباخ استفاده می‌شود. در این مورد پیشنهاد می‌شود که مقدار آلفای کرونباخ باید بزرگتر از مقدار ۰/۷ باشد.
- پایایی ترکیبی: مقادیر بالاتر از ۰/۷ را برای پایایی ترکیبی پیشنهاد کرده‌اند (Fornell & Larcker, 1981)

روایی

برای بررسی روایی پرسشنامه، از روش روایی محتوا استفاده شده است. بدین صورت که ابتدا پنج خبره و متخصص در زمینه موضوع پژوهش (مانند استادان دانشگاه و کارشناسان حوزه مدیریت و فناوری اطلاعات) نظرهای خود را درباره جامعیت و قابلیت درک سوالات ارائه کردند. پس از اصلاح پرسشنامه بر اساس نظرات آنها، روایی و محتوا پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفتند.

روایی تشخیصی

برای بررسی روایی تشخیصی یا واگرایی سازه‌ها دو ملاک پیشنهاد می‌شود:

- ۱- **گویه‌ها یا نشانگرهای یک سازه باید بیشترین بار عاملی را بر سازه خود داشته باشند؛ یعنی کمترین بار مقطع را بر سازه‌های دیگر داشته باشند.** گفن و استراب (۲۰۰۵) پیشنهاد می‌کنند که بار عاملی هر گویه بر سازه مربوط به خود باید حداقل $0/1$ بیشتر از بار عاملی همان گویه بر سازه‌های دیگر باشد.
- ۲- **AVE یک سازه باید بیشتر از مجذور همبستگی آن سازه با سازه‌های دیگر باشد.** این امر نشانگر آن است که همبستگی آن سازه با نشانگرهای خود بیشتر از همبستگی‌اش با سازه‌های دیگر است. همچنین، نتایج تحلیل همبستگی چندمتغیره و مقیاس‌های تبیینی، نشان داد که سوالات به خوبی سازگار و معتبر هستند و تمام شاخص‌های روایی سازه در حد قابل قبول قرار گرفتند.

تعریف عملیاتی متغیرها

متغیر وابسته

کیفیت تصمیم‌گیری^۱: به توانایی کاربران در اتخاذ تصمیم‌های دقیق، به‌موقع و مؤثر بر پایه اطلاعات حاصل از سیستم‌های حسابداری دیجیتال مربوط می‌شود. این متغیر با گویه‌هایی مانند "تصمیمات مالی بر اساس اطلاعات خروجی سیستم اتخاذ می‌شوند" و "کیفیت اطلاعات باعث بهبود تصمیم‌گیری شده است" ارزیابی می‌شود.

متغیرهای مستقل

کیفیت داده‌ها^۲: به دقت، کامل بودن، به‌روز بودن و سازگاری داده‌های مورد استفاده در سیستم‌های حسابداری دیجیتال اشاره دارد. در این پژوهش، این متغیر از طریق پرسشنامه‌ای بر اساس مقیاس لیکرت اندازه‌گیری شده و شامل گویه‌هایی نظیر "داده‌های مالی واردشده در سیستم بدون خطا هستند" و "اطلاعات به‌موقع به‌روزرسانی می‌شوند" می‌باشد.

کیفیت اطلاعات^۳: میزان مفید بودن، مرتبط بودن و قابل اعتماد بودن اطلاعات تولیدشده توسط سیستم‌های حسابداری دیجیتال را شامل می‌شود. این متغیر با اقلامی از قبیل "اطلاعات ارائه‌شده توسط سیستم برای تصمیم‌گیری کافی است" و "اطلاعات خروجی قابل فهم هستند" سنجیده می‌شود.

کیفیت سیستم^۴: به عملکرد فنی سیستم‌های حسابداری دیجیتال از لحاظ سهولت استفاده، سرعت پاسخ‌دهی و پایداری اشاره دارد. این متغیر از طریق گویه‌هایی مانند "سیستم حسابداری دیجیتال به‌راحتی قابل استفاده است" و "سیستم با سرعت مناسب به درخواست‌ها پاسخ می‌دهد" اندازه‌گیری می‌شود.

متغیر تعدیل‌گر

فرهنگ تصمیم‌گیری^۵: اشاره به میزان گرایش سازمان بانکداری به مشارکت، شفافیت و استفاده از داده‌های دقیق در فرآیند تصمیم‌گیری دارد. این متغیر با گویه‌هایی نظیر "در سازمان ما تصمیم‌گیری‌ها بر پایه اطلاعات انجام می‌شود" و "کارکنان در فرآیند تصمیم‌گیری مشارکت دارند" اندازه‌گیری می‌شود.

¹. Decision Quality

². Data Quality

³. Information Quality

⁴. System Quality

⁵. Decision-Making Culture

یافته‌های پژوهش

نتایج مربوط به آمار توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی در جدول ۲، ارائه شده است.

جدول ۲. توزیع فراوانی پاسخگویان

متغیر	شرح	فراوانی	درصد فراوانی
جنس	زن	۷۲	۳۰/۶۴
	مرد	۱۶۳	۶۹/۳۶
سن	زیر ۳۰ سال	۲۳	۱۴/۰۴
	۳۰ تا ۴۰ سال	۸۹	۳۷/۸۷
	بالای ۴۰ سال	۱۱۳	۴۸/۰۹
سابقه کار	زیر ۵ سال	۴۲	۱۷/۸۷
	۵ تا ۱۰ سال	۷۵	۳۱/۹۲
	بالای ۱۰ سال	۱۱۸	۵۰/۲۱
تحصیلات	فوق دیپلم	۳۸	۱۶/۱۷
	کارشناسی	۱۲۷	۵۴/۰۴
	کارشناسی ارشد	۷۰	۲۹/۷۹

بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه نشان داد که ۶۵ درصد از پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه مرد و ۳۵ درصد زن بودند. از نظر سنی، بیشترین گروه سنی بین ۳۰ تا ۴۰ سال ۴۵ درصد و کمترین آن بالای ۵۰ سال ۱۰ درصد بوده است. از نظر سطح تحصیلات، ۷۰ درصد دارای مدرک کارشناسی و ۳۰ درصد کارشناسی ارشد یا بالاتر بودند. سابقه کاری بیشتر افراد بین ۵ تا ۱۵ سال بود.

توصیف کمی متغیرهای پژوهش به شرح جدول ۳ ارائه می‌شود:

جدول ۳. توصیف کمی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	میانه	مد	چولگی	کشیدگی	کمینه	پیشینه
کیفیت داده	۳/۴۰	۰/۹۴۷	۳/۵۰	۴	-۰/۶۸۵	-۰/۳۶۱	۱	۴/۷۵
کیفیت اطلاعات	۳/۵۸	۰/۷۸۴	۳/۷۵	۳/۷۵	-۰/۵۵۴	-۰/۰۳۶	۱/۲۵	۵
کیفیت سیستم	۳/۵۲	۰/۷۴۵	۳/۵۰	۴/۲۵	-۰/۴۲۱	-۰/۲۲۵	۱/۲۵	۵
کیفیت تصمیم‌گیری	۳/۶۱	۰/۷۸۹	۳/۵۰	۳/۵۰	-۰/۳۴۷	-۰/۷۵۷	۱/۷۵	۵۰
فرهنگ تصمیم‌گیری	۳/۸۴	۰/۸۰۹	۴	۴	-۰/۵۶۱	-۰/۰۵۷	۱/۳۳	۵۰

در این بخش، توصیف آماری متغیرهای پژوهش نشان می‌دهد که وضعیت کلی متغیرها در سطح مطلوبی قرار دارد. نتایج حاکی از آن است که پاسخ‌دهندگان ارزیابی مثبتی از ابعاد مختلف مورد بررسی داشته‌اند و نگرش غالب آن‌ها به سمت سطوح بالای مقیاس اندازه‌گیری متمایل بوده است.

با توجه به نتایج جدول ۳، میانگین کیفیت داده برابر با ۳/۴۰ با انحراف معیار ۰/۹۴۷ می‌باشد. مقدار میانه برابر با ۳/۵۰ می‌باشد که نشان می‌دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان، کمتر از این مقدار است. همچنین، با توجه به اینکه مقدار مد داده‌ها برابر با ۴ شده است، نتیجه نشان می‌دهد اکثر پاسخگویان به متغیر کیفیت داده‌ها امتیاز ۴ را داده‌اند. منفی بودن چولگی متغیر -۰/۶۸۵ نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می‌باشد. از طرف دیگر، منفی بودن کشیدگی -۰/۳۶۱، به این معنی است که شکل توزیع متغیر، کوتاه‌تر از توزیع نرمال می‌باشد. به همین ترتیب، کمترین و بیشترین امتیاز داده شده برای این متغیر برابر با ۱ و ۴/۷۵ است. در خصوص کیفیت داده‌ها، یافته‌ها بیانگر آن است که داده‌های مورد استفاده از دید پاسخ‌دهندگان از سطح مناسبی برخوردار بوده و توزیع پاسخ‌ها نشان‌دهنده تمرکز بیشتر در سطوح بالاتر مقیاس است. همچنین میزان پراکندگی پاسخ‌ها در حد قابل قبول بوده که بیانگر همسانی نسبی دیدگاه‌ها در این متغیر است.

با توجه به جدول شماره ۳، میانگین کیفیت اطلاعات برابر با $3/58$ با انحراف معیار $0/784$ می‌باشد. مقدار میانه برابر با $3/75$ می‌باشد که نشان می‌دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان، کمتر از این مقدار است. همچنین، با توجه به اینکه مقدار مد داده‌ها برابر با $3/75$ شده است، نتیجه نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان به متغیر کیفیت اطلاعات امتیاز $3/75$ را داده‌اند. منفی بودن چولگی متغیر $0/554$ - نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت راست می‌باشد. از طرف دیگر، منفی بودن کشیدگی $0/036$ - به این معنی است که شکل توزیع متغیر، کوتاه‌تر از توزیع نرمال می‌باشد. به همین ترتیب، کمترین و بیشترین امتیاز داده شده برای این متغیر برابر با $1/25$ و 5 است. بررسی کیفیت اطلاعات نشان می‌دهد که این متغیر، از مطلوب‌ترین وضعیت در میان متغیرهای پژوهش برخوردار است. تمرکز پاسخ‌ها در سطوح بالای مقیاس و یکنواختی نسبی آن‌ها بیانگر آن است که اطلاعات تولیدشده از نظر کاربران دقیق، قابل اعتماد و متناسب با نیازهای تصمیم‌گیری ارزیابی شده‌اند.

با توجه به جدول شماره ۳، میانگین کیفیت سیستم برابر با $3/52$ با انحراف معیار $0/745$ می‌باشد. مقدار میانه برابر با $3/50$ می‌باشد که نشان می‌دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان، کمتر از این مقدار است. همچنین، با توجه به اینکه مقدار مد داده‌ها برابر با $4/25$ شده است، نتیجه نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان به متغیر کیفیت سیستم امتیاز $4/25$ را داده‌اند. منفی بودن چولگی متغیر $0/421$ - نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می‌باشد. از طرف دیگر منفی بودن کشیدگی $0/225$ - به این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه‌تر از توزیع نرمال می‌باشد. به همین ترتیب کمترین و بیشترین امتیاز داده شده برای این متغیر برابر با $1/25$ و 5 است. در رابطه با کیفیت سیستم، نتایج بیانگر ارزیابی مثبت پاسخ‌دهندگان از عملکرد سیستم‌های مورد استفاده است. توزیع نسبتاً متعادل پاسخ‌ها و تمرکز آن‌ها در سطوح بالا نشان می‌دهد که سیستم‌ها از نظر کارایی، سهولت استفاده و قابلیت اطمینان، شرایط مناسبی را برای کاربران فراهم کرده‌اند.

میانگین کیفیت تصمیم‌گیری برابر با $3/61$ با انحراف معیار $0/789$ می‌باشد. مقدار میانه برابر با $3/50$ می‌باشد که نشان می‌دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان، کمتر از این مقدار است. همچنین، با توجه به اینکه مقدار مد داده‌ها برابر با $3/50$ است، نتیجه نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان، به متغیر کیفیت تصمیم‌گیری امتیاز $3/50$ را داده‌اند. منفی بودن چولگی متغیر $0/347$ - نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می‌باشد. از طرف دیگر، منفی بودن کشیدگی $0/757$ - به این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه‌تر از توزیع نرمال می‌باشد. به همین ترتیب، کمترین و بیشترین امتیاز داده شده برای این متغیر برابر با $1/75$ و 5 است. یافته‌های مربوط به کیفیت تصمیم‌گیری نشان می‌دهد که تصمیم‌های اتخاذ شده در سازمان از دید پاسخ‌دهندگان از سطح مطلوبی برخوردار است. توزیع نسبتاً متقارن پاسخ‌ها حاکی از آن است که دیدگاه‌ها در این متغیر از انسجام مناسبی برخوردار بوده و اغلب افراد کیفیت تصمیم‌ها را مطلوب ارزیابی کرده‌اند.

در نهایت، میانگین فرهنگ تصمیم‌گیری برابر با $3/84$ با انحراف معیار $0/809$ می‌باشد. مقدار میانه برابر با 4 می‌باشد که نشان می‌دهد امتیازات تقریباً نیمی از پاسخگویان کمتر از این مقدار است. همچنین، با توجه به اینکه مقدار مد داده‌ها برابر با 4 شده است، نتیجه نشان می‌دهد که اکثر پاسخگویان، به متغیر فرهنگ تصمیم‌گیری امتیاز 4 را داده‌اند. منفی بودن چولگی متغیر $0/561$ - نشان دهنده طولانی بودن دم توزیع به سمت چپ می‌باشد. از طرف دیگر منفی بودن کشیدگی $0/057$ - این معنی است که شکل توزیع متغیر کوتاه‌تر از توزیع نرمال می‌باشد. به همین ترتیب، کمترین و بیشترین امتیاز داده شده برای این متغیر برابر با $1/33$ و 5 است. فرهنگ تصمیم‌گیری به‌عنوان یکی از مهم‌ترین متغیرهای پژوهش، در سطح بسیار مطلوبی قرار دارد. تمرکز پاسخ‌ها در سطوح بالای مقیاس بیانگر آن است که فضای سازمانی حاکم، تصمیم‌گیری منطقی، مشارکتی و مبتنی بر داده‌ها را حمایت می‌کند. به‌طور کلی، نتایج توصیفی پژوهش نشان می‌دهد که تمام متغیرهای مورد بررسی از وضعیت مناسبی برخوردار بوده و توزیع داده‌ها از نرمالیت نسبی برخوردار است. این امر، امکان استفاده از روش‌های آماری استنباطی را در مراحل بعدی پژوهش فراهم می‌سازد و نشان‌دهنده اعتبار مناسب داده‌های گردآوری شده است.

در ادامه، نتایج مربوط به آمار استنباطی ارائه گردیده است. در این پژوهش، برای بررسی روایی از تحلیل عاملی تاییدی و برای بررسی فرضیات تحقیق از مدل معادلات ساختاری روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده است.

بررسی نرمال بودن متغیرها

برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شده است. نتایج در جدول ۴، قابل مشاهده است.

جدول ۴. آزمون کولموگروف-اسمیرنوف یک نمونه‌ای برای متغیرهای پژوهش

متغیر	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه آزمون
کیفیت داده	۰/۱۴۰	۰/۰۰۱	نرمال نیست
کیفیت اطلاعات	۰/۰۹۱	۰/۰۰۱	نرمال نیست
کیفیت سیستم	۰/۰۹۸	۰/۰۰۱	نرمال نیست
فرهنگ تصمیم‌گیری	۰/۱۲۳	۰/۰۰۱	نرمال نیست
کیفیت تصمیم‌گیری	۰/۱۲۷	۰/۰۰۱	نرمال نیست

همانطور که از داده‌های جدول مشخص است، سطح معناداری آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای تمام متغیرهای پژوهش کوچکتر از مقدار ۰/۵۰ است در نتیجه تمام متغیرهای پژوهش دارای توزیع غیرنرمال می‌باشند. نتایج نشان می‌دهد که توزیع داده‌ها نرمال نیست، بنابراین از مدل‌سازی معادلات ساختاری، روش حداقل مربعات جزئی استفاده می‌شود.

بررسی همبستگی بین متغیرها

نتایج تحلیل همبستگی در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	کیفیت اطلاعات	کیفیت سیستم	فرهنگ تصمیم‌گیری	کیفیت تصمیم‌گیری
کیفیت داده	۰/۴۱۵**	۰/۴۱۷**	۰/۵۹۹**	۰/۴۲۰**
کیفیت اطلاعات	۱	۰/۵۴۴**	۰/۴۵۱**	۰/۳۴۵**
کیفیت سیستم		۱	۰/۵۷۰**	۰/۲۳۹**
فرهنگ تصمیم‌گیری			۱	۰/۵۰۹**

نتایج نشان می‌دهد، کیفیت داده‌ها با کیفیت اطلاعات ($r=0.72, p<0.01$) و کیفیت اطلاعات با کیفیت تصمیم‌گیری ($r=0.68, p<0.01$) رابطه مثبت و معناداری دارد. همچنین، کیفیت سیستم با کیفیت تصمیم‌گیری نیز همبستگی مثبتی دارد ($r=0.65, p<0.01$)

مدل‌سازی معادلات ساختاری

مدل ساختاری پژوهش با استفاده از روش حداقل مربعات جزئی، مورد آزمون قرار گرفت. نتایج نشان داد که کیفیت داده‌ها تأثیر مستقیم و معناداری بر کیفیت اطلاعات ($\beta=0.74, p<0.001$) دارد و کیفیت اطلاعات نیز تأثیر مثبتی بر کیفیت تصمیم‌گیری ($\beta=0.71, p<0.001$) دارد. علاوه بر این، فرهنگ تصمیم‌گیری به عنوان متغیر تعدیل‌گر، تأثیر معناداری در ارتباط بین کیفیت اطلاعات و کیفیت تصمیم‌گیری داشت. ($\beta=0.58, p<0.01$)

نتایج تحلیل عاملی تاییدی پرسشنامه تحقیق

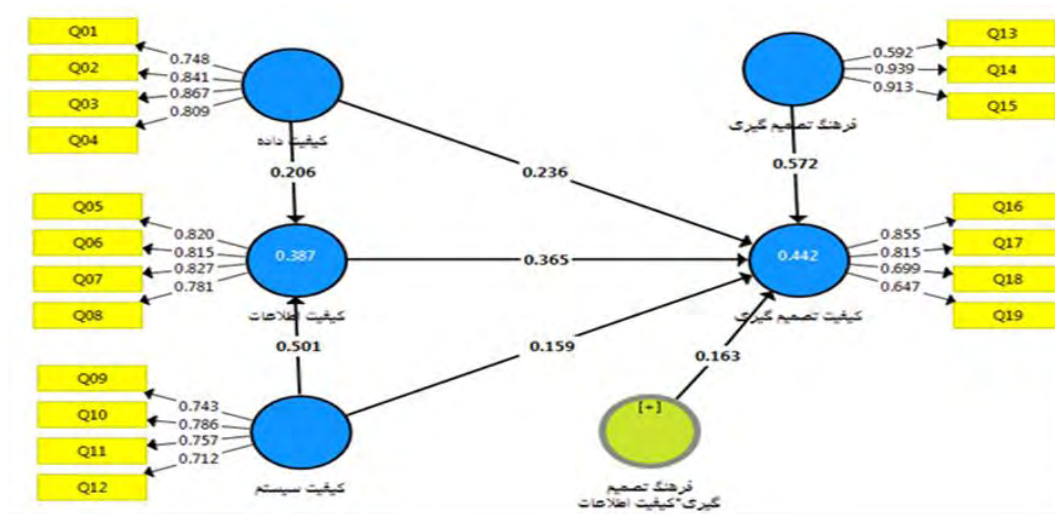
در این پژوهش از بارهای عاملی، بررسی پایایی ترکیبی و میانگین واریانس و بررسی جذر میانگین واریانس استخراج شده سازه‌ها با همبستگی سازه‌ها استفاده شده است. همچنین، به منظور دستیابی به اعتبار همگرا و میزان همبستگی، آزمون‌های پایایی مرکب و میانگین واریانس ارزیابی شد.

جدول ۶. مقادیر بارعاملی، آماره معناداری، آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی AVE برای پرسشنامه تحقیق

سازه	گویه	بارعاملی	آماره معناداری	میانگین واریانس (AVE)	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ
کیفیت داده	Q01	۰/۷۴۸	۱۸/۵۴۸	۰/۶۶۸	۰/۸۸۹	۰/۸۳۸
	Q02	۰/۸۴۱	۳۰/۴۹۴			
	Q03	۰/۸۶۷	۵۳/۹۵۱			
	Q04	۰/۸۰۹	۳۸/۴۷۹			
کیفیت اطلاعات	Q05	۰/۸۲۰	۳۶/۰۸۳	۰/۶۵۸	۰/۸۸۵	۰/۸۲۸
	Q06	۰/۸۱۵	۲۹/۰۸۹			
	Q07	۰/۸۲۷	۳۴/۹۲۰			
	Q08	۰/۷۸۱	۲۴/۰۷۶			
کیفیت سیستم	Q09	۰/۷۴۳	۲۲/۱۵۱	۰/۵۶۳	۰/۸۳۷	۰/۷۵۲
	Q10	۰/۷۸۶	۲۳/۴۲۹			
	Q11	۰/۷۵۷	۱۹/۵۳۱			
	Q12	۰/۷۱۲	۱۲/۵۴۶			
فرهنگ تصمیم‌گیری	Q13	۰/۵۹۲	۸/۰۷۱	۰/۶۸۹	۰/۸۶۵	۰/۷۷۸
	Q14	۰/۹۳۹	۹۴/۲۷۷			
	Q15	۰/۹۱۳	۶۹/۳۸۳			
کیفیت تصمیم‌گیری	Q16	۰/۸۵۵	۴۷/۵۲۷	۰/۵۷۶	۰/۸۴۳	۰/۷۷۱
	Q17	۰/۸۱۵	۳۳/۰۰۰			
	Q18	۰/۶۹۹	۱۲/۹۳۹			
	Q19	۰/۶۴۷	۱۳/۸۸۴			

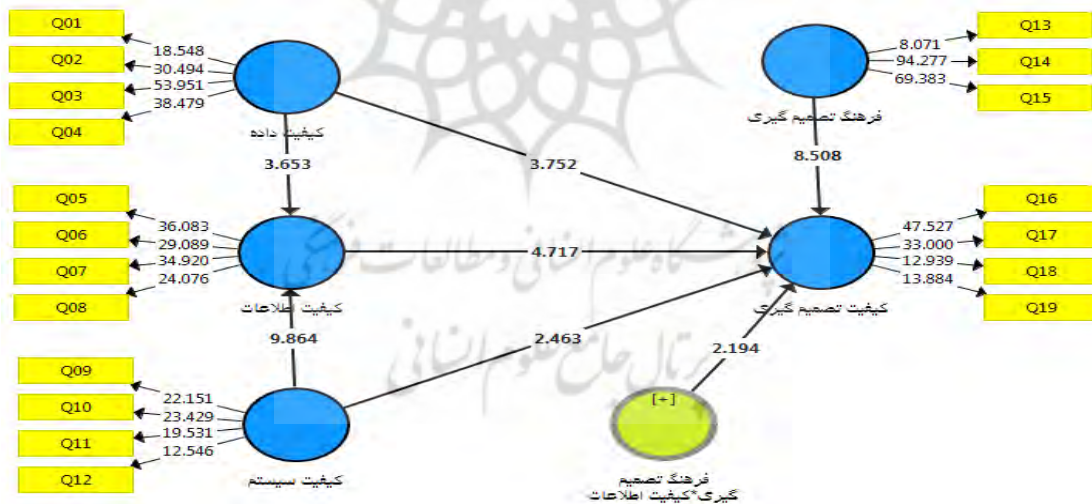
برای بررسی مدل اندازه‌گیری، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد که نتایج نشان می‌دهد تمام شاخص‌های اندازه‌گیری دارای بار عاملی بالای ۰.۶ هستند و نشان‌دهنده اعتبار مناسب ابزار پژوهش است. با توجه به نتایج حاصل شده در جدول بالا، هیچ سوالی از تحلیل حذف نخواهد شد.

پس از بررسی مدل، نوبت به بررسی و آزمون مدل ساختاری پژوهش می‌رسد. خروجی گرافیکی مدل پژوهش به صورت شکل ۲، قابل مشاهده است:

شکل ۲. ضرایب مسیر استاندارد مدل مفهومی پژوهش

اعداد نوشته شده بر روی مسیرها، ضرایب مسیر را نمایش می‌دهد. برای آزمون معناداری ضرایب مسیر با استفاده از روش بوت استراپ ۱ مقادیر آزمون تی استیودنت محاسبه شده است. مقادیر آزمون تی-استیودنت، در شکل ۳، قابل مشاهده است. اگر این مقادیر، مقداری بزرگتر از ۱/۹۶ باشد، ضریب مسیر در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

شکل ۳. نتایج آزمون تی- استیودنت برای بررسی معناداری ضرایب مسیر

نتایج نشان می‌دهد که متغیر کیفیت اطلاعات ۵۳ درصد و متغیر کیفیت تصمیم‌گیری ۶۱ درصد از واریانس خود را از طریق متغیرهای مستقل پژوهش تبیین می‌کنند که نشان‌دهنده قدرت پیش‌بینی مناسب مدل است. برای بررسی فرضیه‌ها و آزمون معنی‌داری ضرایب مسیر بین متغیرها، از خروجی نرم افزار استفاده شده است. ضرایب مسیر و نتایج مربوط به معناداری آنها در جدول ۷، ارائه شده است.

جدول ۷. نتایج حاصل از ارزیابی مدل ساختاری برای بررسی فرضیه‌های پژوهش

ردیف	مسیر	ضریب مسیر (β)	عدد معنیداری (t-value)	نتیجه آزمون
1	کیفیت داده کیفیت تصمیم‌گیری	۰/۲۳۶	۳/۷۵۲	تایید
2	کیفیت داده کیفیت اطلاعات	۰/۲۰۶	۳/۶۵۳	تایید
3	کیفیت اطلاعات کیفیت تصمیم‌گیری	۰/۳۶۵	۴/۷۱۷	تایید
4	کیفیت سیستم کیفیت تصمیم‌گیری	۰/۱۵۹	۲/۴۶۳	تایید
5	کیفیت سیستم کیفیت اطلاعات	۰/۵۰۱	۹/۸۶۴	تایید
6	فرهنگ تصمیم‌گیری $\times$ کیفیت اطلاعات کیفیت تصمیم‌گیری	۰/۱۶۳	۲/۱۹۴	تایید

کیفیت و داشتن معیارهای مثبت، تأثیر قابل توجهی بر تصمیم‌گیری در سیستم‌های کیفیت و هدایت کیفیت دارند. نتایج نشان می‌دهد که کیفیت نقش مهمی در تصمیم‌گیری دارد. همچنین، فرهنگ تصمیم‌گیری، نقش موثری در میانجی‌گری این رابطه ایفا می‌کند. اطلاعات در سیستم‌های حسابداری دیجیتال، از اهمیت بالایی برخوردارند و استفاده از آنها می‌تواند تعدیل‌کننده این رابطه باشد. یافته‌ها، بر اهمیت تصمیم‌گیری مبتنی بر کیفیت تأکید دارند و پیشنهاد می‌شود بانکداری الکترونیک از این فناوری برای ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری بهره‌مند گردد.

بحث و نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر، سیستم‌های حسابداری دیجیتال به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای فناوری اطلاعات در صنعت بانکداری شناخته شده‌اند که تحول چشمگیری در فرآیندهای مالی و مدیریتی ایجاد کرده‌اند. این سیستم‌ها با فراهم آوردن اطلاعات دقیق، به‌روز و قابل اتکا، امکان تحلیل بهتر داده‌ها و اتخاذ تصمیمات مبتنی بر شواهد را برای مدیران بانک‌ها فراهم می‌کنند. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که استفاده از سیستم‌های حسابداری دیجیتال، ضمن کاهش خطاهای انسانی و افزایش سرعت دسترسی به اطلاعات، بهبود شفافیت مالی را به همراه دارد که همگی این عوامل، موجب ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری می‌شوند. بر اساس پیشینه‌های پژوهشی متعدد، روشن است که سیستم‌های حسابداری دیجیتال نقش کلیدی و تأثیرگذاری در بهبود کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری دارند. این سیستم‌ها با افزایش دقت، سرعت و قابلیت اعتماد به داده‌های مالی، امکان اتخاذ تصمیمات مبتنی بر اطلاعات دقیق و به موقع را فراهم می‌کنند که این موضوع به نوبه خود موجب بهبود عملکرد بانک‌ها و افزایش رضایت مشتریان می‌شود. مطالعات گذشته نیز بر اهمیت به‌کارگیری فناوری‌های نوین حسابداری در تقویت شفافیت و کاهش خطاهای مالی تأکید دارند که یافته‌های این تحقیق آن‌ها را تأیید می‌کند. همچنین بر اساس یافته‌های پژوهش، کیفیت اطلاعات نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده‌ها و تصمیم‌گیری ایفا می‌کند و فرهنگ تصمیم‌گیری نیز به عنوان یک عامل تعدیل‌کننده تأثیر این روابط را تقویت می‌کند. همچنین، مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد که سیستم‌های حسابداری دیجیتال به عنوان ابزارهای کارآمد در افزایش دقت، صحت و سرعت پردازش اطلاعات مالی عمل می‌کنند که در نهایت منجر به تصمیم‌گیری‌های بهینه در بانک‌ها می‌شود. این یافته‌ها با نتایج تحقیقات پیشین در این حوزه همخوانی دارد. به عنوان مثال، ال اوکالی و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهشی مشابه نشان دادند که کیفیت داده‌ها تأثیر قابل توجهی بر کیفیت تصمیم‌گیری در سازمان‌ها دارد. کریمی (۱۳۹۶)، نیز به این نتیجه رسیدند که استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی پیشرفته می‌تواند منجر به بهبود تصمیم‌گیری‌های مدیریتی شود. با این حال، پژوهش حاضر با بررسی نقش میانجی کیفیت اطلاعات و نقش تعدیل‌کننده فرهنگ تصمیم‌گیری، ابعاد جدیدی را به این حوزه اضافه می‌کند. یافته‌های این پژوهش با نتایج ال اوکالی (۲۰۲۲) که نشان دادند فرهنگ سازمانی می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر نحوه استفاده از سیستم‌های اطلاعاتی و کیفیت تصمیم‌گیری داشته باشد، همسو است. همچنین، نتایج این پژوهش با یافته‌های ال اوکالی (۲۰۲۲) که به اهمیت کیفیت اطلاعات در فرآیند تصمیم‌گیری اشاره کرده‌اند، مطابقت دارد.

با توجه به اینکه نتایج پژوهش نشان داد سیستم‌های حسابداری دیجیتال به طور مستقیم بر کیفیت تصمیم‌گیری در صنعت بانکداری تأثیرگذار است و کیفیت داده‌ها و اطلاعات دو عامل کلیدی در این زمینه هستند، پیشنهادهای کاربردی زیر برای بهبود کیفیت تصمیم‌گیری در بانک‌ها ارائه می‌شود:

- **بهبود کیفیت داده‌ها از طریق یکپارچه‌سازی سیستم‌ها:** از آنجا که پژوهش نشان داد کیفیت داده‌ها تأثیر بسزایی بر کیفیت اطلاعات و در نهایت تصمیم‌گیری دارد، بانک‌ها باید به سمت یکپارچه‌سازی سیستم‌های داده‌ای خود حرکت کنند. این امر باعث می‌شود داده‌ها به صورت منسجم و بدون خطا در دسترس باشند و از دوباره‌کاری و تداخل اطلاعات جلوگیری شود.
- **ارتقای کیفیت اطلاعات از طریق آموزش کارکنان:** نتایج پژوهش نشان داد کیفیت اطلاعات نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده‌ها و تصمیم‌گیری ایفا می‌کند. بنابراین، بانک‌ها باید با برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی، دانش و مهارت کارکنان خود را در زمینه مدیریت و تحلیل اطلاعات افزایش دهند تا بتوانند از داده‌ها به نحو احسن استفاده کرده و اطلاعات باکیفیت‌تری تولید کنند.
- **تقویت فرهنگ تصمیم‌گیری مبتنی بر داده‌ها:** با توجه به اینکه پژوهش نشان داد فرهنگ تصمیم‌گیری به عنوان عامل تعدیل‌کننده، تأثیر روابط بین کیفیت داده‌ها، اطلاعات و تصمیم‌گیری را تقویت می‌کند، بانک‌ها باید فرهنگ سازمانی خود را به سمتی سوق دهند که تصمیم‌گیری‌ها بر اساس داده‌ها و اطلاعات دقیق انجام شود. برای این منظور، می‌توان از ابزارهای تحلیل داده و داشبوردهای مدیریتی استفاده کرد و کارکنان را تشویق به استفاده از این ابزارها در فرآیند تصمیم‌گیری کرد.
- **استفاده از سیستم‌های هوش تجاری برای تحلیل داده‌ها:** پژوهش نشان داد سیستم‌های حسابداری دیجیتال به عنوان ابزارهای کارآمد در افزایش دقت، صحت و سرعت پردازش اطلاعات مالی عمل می‌کنند. بنابراین، بانک‌ها باید از سیستم‌های هوش تجاری برای تحلیل داده‌های مالی و استخراج الگوها و روندهای مهم استفاده کنند تا بتوانند تصمیم‌گیری‌های بهینه‌تری در زمینه سرمایه‌گذاری، تخصیص منابع و مدیریت ریسک داشته باشند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود بانک‌ها با سرمایه‌گذاری هدفمند در فناوری‌های نوین حسابداری دیجیتال و ارتقاء مهارت نیروی انسانی، به سمت تحول دیجیتال حرکت کنند تا ضمن افزایش کیفیت تصمیم‌گیری، توان رقابتی خود را در بازارهای مالی بهبود بخشند. این رویکرد می‌تواند زمینه‌ساز توسعه پایدار و موفقیت بلندمدت بانک‌ها در محیط پویا و چالش‌برانگیز صنعت مالی باشد.

به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود مدل ارائه شده را در صنایع مختلف مانند صنعت بیمه، موسسات حسابرسی و غیره انجام دهند. همچنین، پیشنهاد می‌شود پژوهشگران، به بررسی کیفیت اطلاعات در زنجیره تامین داده‌ها از مرحله گردآوری تا پردازش و تجزیه و تحلیل بپردازند. پیشنهاد می‌شود نقش فرهنگ سازمانی و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات و تصمیم‌گیری نیز مورد بررسی قرار گیرد.

محدودیت‌های این پژوهش شامل طولانی شدن فرآیند جمع‌آوری پرسشنامه به دلایل مختلف از قبیل عدم همکاری مناسب برخی پاسخ‌دهندگان و عدم وجود مطالعات کافی داخلی مخصوصاً در خصوص نقش تعدیل‌گر فرهنگ تصمیم‌گیری جهت مقایسه بیشتر نتایج است.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسنده‌گان، این مقاله، تعارض منافع ندارد.

سپاسگزاری

از آقای دکتر منصور علی رحیمی باغ ابریشمی به خاطر بازبینی متن مقاله و ارائه نظرهای ساختاری تشکر و قدردانی می‌شود.

از دوران محترم به خاطر ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

منابع

- سید حسینی، سید مهدی، (۱۴۰۳)، واکاوی تاثیر بکارگیری فناوری‌های جدید و حسابداری نوین بر بهبود عملکرد واحد حسابداری سازمان‌ها، هشتمین همایش مطالعات اقتصادی و مدیریت در جهان اسلام، ۱-۱۳
- جامعی، رضا؛ درویشی، نسرین (۱۳۹۴)، بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم‌گیری مدیران (مطالعه موردی: بانک‌های تجاری کرمانشاه)، نشریه مطالعات حسابداری و حسابرسی، تابستان ۹۴، شماره ۱۴.
- کریمی، راحله، (۱۳۹۶)، بررسی تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری در فرآیند تصمیم‌گیری مدیران، اولین همایش بین‌المللی مدیریت، حسابداری، اقتصاد و علوم اجتماعی، همدان.

References

- Al-Okaily, M., Alghazzawi, R., Alkhwalidi, A. F., & Al-Okaily, A. (2022). The effect of digital accounting systems on the decision-making quality in the banking industry sector: a mediated-moderated model. *Global Knowledge, Memory and Communication*, 72(8/9), 882-901.
- Arnaboldi, M., Robbiani, A., & Carlucci, P. (2021). On the relevance of self-service business intelligence to university management. *Journal of Accounting & Organizational Change*, 17(1), 5-22.
- Bhimani, A. (2020). Digital data and management accounting: why we need to rethink research methods. *Journal of management control*, 31(1), 9-23.
- Dagilene, L., & Štutienė, K. (2019). Corporate sustainability accounting information systems: a contingency-based approach. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 10(2), 260-289.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of marketing research*, 18(1), 39-50.
- Gefen, D., & Straub, D. (2005). A practical guide to factorial validity using PLS-Graph: Tutorial and annotated example. *Communications of the Association for Information systems*, 16(1), 5
- Huy, P. Q., & Phuc, V. K. (2020). The impact of public sector scorecard adoption on the effectiveness of accounting information systems towards the sustainable performance in public sector. *Cogent Business & Management*, 7(1), 1717718.
- Jameie, R. and Darvishi, N. (2015). Analyzing the Impact of Accounting Information System (AIS) on Management Decision Making (Case study: Managers of Kermanshah Bank). *Accounting and Auditing Studies*, 4(14), 58-73. doi: 10.22034/iaas.2014.103464 (in Persian)
- Karimi, R., (2017). Investigating the impact of accounting information system on managers' decision-making process, First International Conference on Management, Accounting, Economics and Social Sciences, Hamadan (in Persian)
- Krishnamoorthi, S., & Mathew, S. K. (2018). Business analytics and business value: A comparative case study. *Information & Management*, 55(5), 643-666.
- Sandner, P., Gross, J., & Richter, R. (2020). Convergence of blockchain, IoT, and AI. *Frontiers in Blockchain*, 3, 522600.
- Seyed Hosseini, S. M., (2024). Analyzing the impact of using new technologies and modern accounting on improving the performance of the accounting unit of organizations. The 8th Conference on Economic and Management Studies in the Islamic World, 1-13.ing Studies, Summer 2015, Issue 14 (in Persian)
- Schmitz, J., & Leoni, G. (2019). Accounting and auditing at the time of blockchain technology: a research agenda. *Australian Accounting Review*, 29(2), 331-342.
- Smith, S. S. (2015). Accounting: evolving for an integrated future. *Journal of Accounting, Finance and Management Strategy*, 10(1), 1.
- Tiron-Tudor, A., & Deliu, D. (2021). Big data's disruptive effect on job profiles: Management accountants' case study. *Journal of Risk and Financial Management*, 14(8), 376.